

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1327/01
Zo dňa: 06.05.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 9
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly
podpory zamestnanosti a znižovania nezamestnanosti

**Dom Svitania, n. o.
Jakubov 79
900 63 Jakubov**

Bratislava júl 2015

Zhrnutie:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len "NKÚ SR") vykonal kontrolu projektu, cieľom ktorého bola podpora zamestnanosti a znižovania nezamestnanosti vybraných skupín uchádzačov o zamestnanie formou vytvárania pracovných miest v pracovných dielňach alebo chránených pracoviskách.

Predmetom kontroly bolo čerpanie finančných prostriedkov, plnenie merateľných ukazovateľov a dodržiavanie dohodnutých podmienok a všeobecne záväzných právnych predpisov.

Dom Svitanie, n. o. bol oprávneným žiadateľom o poskytnutie finančného príspevku, nakoľko splnil podmienky pre poskytnutie finančného príspevku na prevádzku chránenej dielne, na udržanie v zamestnaní občanov so zdravotným postihnutím, na činnosť pracovného asistenta a na náklady na dopravu. Kontrolou bolo zistené, že zamestnávateľ udržal v zamestnaní občanov so zdravotným postihnutím po dobu dvanástich mesiacov v súlade s dohodami s príslušným úradom práce a naďalej ich zamestnáva.

Dohody o poskytnutí finančných prostriedkov boli porušené, keď tri oznámenia Ministerstvu financií Slovenskej republiky o poskytnutej minimálnej pomoci za roky 2013 a 2014 neboli zaslané v stanovených termínoch, čím bol zároveň porušený zákon o štátnej pomoci.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

- Zosúladiť v súčinnosti s príslušným úradom práce právny stav postavenia chránenej dielne.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1327/01 zo 06.05.2015 vykonali:

Ing. Ľubomír Kušnír, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Kamila Husková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu podpory zamestnanosti a znižovania nezamestnanosti, ktorej účelom bolo skontrolovať čerpanie finančných prostriedkov, plnenie merateľných ukazovateľov a dodržiavanie dohodnutých podmienok a všeobecne záväzných právnych predpisov pri realizácii vybraných projektov konečnými užívateľmi.

Kontrola bola vykonaná v čase od 14.05.2015 do 24.06.2015 v kontrolovanom subjekte

**Dom Svitania, n. o.
Jakubov 79,
900 63 Jakubov
IČO 37924656**

za kontrolované obdobie: 2012 – 2014, resp. predchádzajúce a nasledujúce obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly, a to medzinárodného štandardu ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora a medzinárodného štandardu ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu.

Predmetom kontroly bolo:

1. Všeobecné údaje o kontrolovanom subjekte

Dom Svitania, n. o. (ďalej len „zamestnávateľ“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je nezisková organizácia založená podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov. Poslaním kontrolovaného subjektu je podpora a pomoc mladým ľuďom s mentálnym a kombinovaným postihnutím a ich plné začlenenie do spoločnosti. Druh všeobecne prospešných služieb, ktoré kontrolovaný subjekt poskytuje, je poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť, tvorba, rozvoj, ochrana, obnova, prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti, ďalšie služby v oblasti tvorby, rozvoja, ochrany, obnovy a prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt so zameraním na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, služby organizovania seminárov, školení, besied a pod., služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“).

Zamestnávateľ bol oprávneným žiadateľom o finančný príspevok na udržanie v zamestnaní občanov so zdravotným postihnutím (ďalej len „občanov so ZP“), príspevok na činnosť pracovného asistenta, príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne (ďalej len „CHD“) alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu formou refundácie uhradených oprávnených výdavkov na základe preukázaných účtovných dokladov dokumentujúcich skutočnú výšku oprávnených nákladov.

Kontrolovaný subjekt bol založený zakladacou listinou 16.11.2006. Zakladateľom bolo občianske združenie Svitanie – združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Malackách (ďalej len „združenie“) so sídlom 1. mája 15, Malacky, IČO: 34004742.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej len „úrad“) uvádza na svojom webovom sídle v zozname CHD dátum priznania postavenia CHD kontrolovanému subjektu 01.08.2006, t.j. priznal mu postavenie CHD skôr ako bola založená. Postavenie CHD bolo priznané združeniu od 15.09.1997 do 30.09.2007. Kontrolovanému subjektu bolo priznané postavenie CHD od 01.10.2007. Napriek tomu kontrolovaný subjekt v žiadostiach o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov CHD uvádza priznané postavenie CHD 01.09.1997 s účinnosťou od 15.09.1997, čo bolo priznané postavenie CHD združeniu. Združenie ako aj kontrolovaný subjekt sú samostatné právnické osoby s právnou subjektivitou a vlastným IČO.

Úrad vykonal 28.03.2008 (č. j.: A/2008/013138) zmenu priznania postavenia CHD kontrolovanému subjektu s účinnosťou od 01.08.2006. Táto zmena priznania postavenia bola vykonaná zmätočne, nakoľko sa odvolávala na priznanie postavenia CHD s účinnosťou od 01.08.2006, keď ešte organizácia nebola založená. Tá vznikla 16.11.2006, postavenie CHD jej bolo priznané s účinnosťou od 01.10.2007.

Úrad 03.04.2014 zmenil a priznal postavenie CHD kontrolovaného subjektu s účinnosťou od 01.01.2014, kde bola prevažujúca činnosť zriaďovateľa CHD podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností – 8810 – Sociálna práca bez ubytovania pre osoby so zdravotným postihnutím (č. z.: 2014/24327 z 03.04.2014).

Kontrolou bolo zistené, že funkciu člena správnej rady kontrolovaného subjektu v kontrolovanom období vykonávala zamestnankyňa úradu, ktorá bola do tejto funkcie zvolená 25.03.2008. Táto osoba bola v kontrolovanom období štátnou zamestnankyňou podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, takže ide o konflikt záujmov podľa § 61 ods. 2 písm. c) citovaného zákona, keďže štátny zamestnanec nesmie byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb. V čase výkonu kontroly už v tejto funkcii nepôsobila, keďže sa na zasadnutí správnej rady kontrolovaného subjektu 17.03.2015 vzdala funkcie v správnej rade. Na jej miesto však bola zvolená 17.03.2015 ďalšia štátna zamestnankyňa úradu, a preto konflikt záujmov v zmysle citovaného zákona pretrváva doteraz.

2. Dohody o poskytnutí finančného príspevku

Zamestnávateľ za kontrolované obdobie uzatvoril s úradom dve dohody o poskytnutí príspevku na udržanie občana so ZP v zamestnaní podľa § 56a zákona č. 5/2004 Z. z. :

- dohodu č. 01/§56a/2011 z 28.02.2011 s celkovou výškou príspevku do 23 405,76 Eur.
- dohodu č. 01/§56a/2012 z 29.06.2012 s celkovou výškou príspevku do 21 907,15 Eur.

Príspevky boli poskytnuté zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a štátneho rozpočtu Schémy pomoci DE MINIMIS na podporu zamestnanosti „Schéma DM – 1/2007“ v platnom znení.

Zamestnávateľ sa podľa vyššie uvedených dohôd zaviazal udržať v zamestnaní osemnásť (dohoda č. 01/§56a/2011) resp. sedemnásť (dohoda č. 01/§56a/2012) občanov so ZP podľa § 9 ods.1 zákona č. 5/2004 Z. z. , prideľovať im prácu podľa pracovnej zmluvy a platiť im za vykonanú prácu dohodnutú mzdu (plat) v stanovenom výplatnom termíne. Žiadosť o poskytnutie príspevku na udržanie občana so ZP v zamestnaní podľa § 56a zákona č. 5/2004 Z. z. zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky predložil zamestnávateľ na úrad 04.02.2011 (dohoda č. 01/§56a/2011) resp. 06.03.2012 (dohoda č. 01/§56a/2012).

Štruktúru pracovných miest pre občanov so ZP tvorili pomocní robotníci v CHD na montáž a balenie, výrobu textilného tovaru a výrobu v kníhviazačskej dielni. Dohodnutý pracovný čas bol na 25 hodín týždenne s predpokladanou mesačnou celkovou cenou práce 258,00 Eur (dohoda č. 01/§56a/2011) resp. 266,90 Eur (dohoda č. 01/§56a/2012) na jedného zamestnanca. Kontrolou bolo zistené, že štruktúra pracovných miest bola dodržaná a zamestnávateľ viedol evidenciu obsadzovania pracovných miest a evidenciu uhradenej celkovej ceny práce na každé pracovné miesto.

V uvedených dohodách bolo stanovené obdobie dvanásť mesiacov na udržanie týchto pracovných miest pre občanov so ZP. Kontrolou bolo zistené, že počas tohto obdobia boli tieto miesta skutočne obsadené.

Dohody č. 01/§56a/2011 a č. 01/§56a/2012 vydané úradom boli zmätočné:

- Dohoda č. 01/§56a/2011 v čl. II bode 1 sa zamestnávateľ zaväzuje udržať v zamestnaní 1 občana so ZP podľa § 9 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. v štruktúre, kde je uvedených menovite osemnásť zamestnancov, pričom v čl. III. sa úrad zaväzuje poskytnúť celkový finančný príspevok na udržanie 18 občanov so ZP v zamestnaní.
- Dohoda č. 01/§56a/2012 v čl. III bod 1 sa úrad zaväzuje poskytnúť celkový finančný príspevok na udržanie 18 občanov so ZP v zamestnaní v štruktúre, kde je uvedených menovite iba 17 zamestnancov, pričom v čl. II bode 1 sa zamestnávateľ zaväzuje udržať v zamestnaní 17 občanov so ZP podľa § 9 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. v štruktúre, kde je uvedených menovite sedemnásť zamestnancov.

Zamestnávateľ za kontrolované obdobie uzatvoril s úradom dve dohody o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. :

- dohodu č. 06/§59/2012/ŠR z 03.08.2012 s celkovou výškou finančného príspevku do 32 641,56 Eur.
- dohodu č. 11/§59/2013/ŠR zo 16.12.2013 s celkovou výškou finančného príspevku do 22 963,32 Eur.

Žiadosť o poskytnutie príspevku na činnosť pracovného asistenta podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. predložil zamestnávateľ na úrad 31.07.2012 (dohoda č. 06/§59/2012/ŠR) resp. 28.11.2013 (dohoda č. 11/§59/2013/ŠR). V žiadosti navrhované vykonávanie pracovnej asistencie zamestnancami bolo pre šiestnástich občanov so ZP, ktorí vykonávali práce v zariadení zamestnávateľa. Prílohou k žiadosti bola zriaďovacia listina a kópia zmluvy s pracovným asistentom a jeho pracovná náplň.

Podľa pracovnej zmluvy pracovný asistent vykonával nasledujúce pracovné činnosti: vysvetľoval texty, pracovné materiály, príkazy, smernice, vyhlášky a pod., zhotovoval písomnosti podľa požiadaviek zamestnanca, pre ktorého vykonával pracovnú asistenciu, spolupracoval s vedením neziskovej organizácie pri prenášaní všetkých druhov požiadaviek občana so ZP na organizáciu a naopak, pomáhal pri organizácii práce v CHD nadriadenému pracovníkovi, spoluorganizoval rehabilitačné a relaxačné cvičenia v CHD, napomáhal pri zabezpečovaní ďalších osobných potrieb zamestnanca, občana so ZP (sociálna rehabilitácia), komunikoval s rodičmi, príbuznými občana so ZP, zaujímal sa o problémy, názory a vyhodnocoval poznatky, napomáhal prispôsobovaniu pracovných úloh občanovi so ZP a zabezpečoval prípravu pracoviska na nasledujúci deň.

Zamestnávateľ sa zaviazal zamestnávať štyroch pracovných asistentov pre šestnásť zamestnancov, ktorí sú občanmi so ZP podľa § 9 ods. 1 cit. zákona v CHD na 40 hodinový týždenný pracovný čas s predpokladanou mesačnou celkovou cenou práce vo výške 880,00 Eur (dohoda č. 06/§59/2012/ŠR) resp. 910,00 Eur (dohoda č. 11/§59/2013/ŠR). Kontrolou bolo zistené, že štruktúra pracovných miest bola dodržaná a zamestnávateľ viedol evidenciu obsadzovania pracovných miest a evidenciu uhradenej celkovej ceny práce na každé pracovné miesto.

V uvedených dohodách bolo stanovené obdobie dvanásť mesiacov na udržanie týchto pracovných miest pre občanov so ZP. Kontrolou bolo zistené, že počas tohto obdobia boli tieto miesta skutočne obsadené.

3. Čerpanie finančného príspevku

Hodnoty dohodnutých a vyplatených finančných príspevkov sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č.1

v Eur

Dohoda	Dohodnutý príspevok	Vyplatený príspevok
Dohoda č. 01/§56a/2011	23 405,76	21 363,48
Dohoda č. 01/§56a/2012	21 907,15	21,183,00
Dohoda č. 06/§59/2012/ŠR	32 641,56	22 912,88
Dohoda č. 11/§59/2013/ŠR	22 963,32	18 037,79
Príspevok poskytnutý podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z. z.	-	89 418,76

Zdroj: dohoda č. 01/§56a/2011, dohoda č. 01/§56a/2012, dohoda č. 06/§59/2012/ŠR, dohoda č. 11/§59/2013/ŠR, žiadosti o úhradu platby, oznámenia o poskytnutí príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z. z.

Čerpanie finančných prostriedkov podľa dohôd č. 01/§56a/2011 a č. 01/§56a/2012

Príspevok podľa dohody č. 01/§56a/2011 mal byť poskytnutý pre osemnásť občanov so ZP vo výške do 23 405,76 Eur, na obdobie najviac dvanásť mesiacov. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 21 363,48 Eur.

Príspevok podľa dohody č. 01/§56a/2012 mal byť poskytnutý pre osemnásť občanov so ZP vo výške do 21 907,15 Eur na obdobie najviac dvanásť mesiacov. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 21 183,00 Eur.

Zamestnávateľ podľa dohody vytvoril osemnásť pracovných miest pre občanov so ZP

v pracovnom zaradení pomocný robotník v CHD. Kontrolná skupina preverila existenciu CHD a jej zariadení, oboznámila sa aj s pracovnou náplňou týchto pracovníkov. V dobe miestneho zisťovania boli zamestnanci na pracovisku a vykonávali práce súvisiace s ich pracovnou náplňou.

Čerpanie finančných prostriedkov podľa dohôd č. 06/§59/2012/ŠR a č. 11/§59/2013/ŠR

Príspevok podľa dohody č. 06/§59/2012/ŠR mal byť poskytnutý pre štyroch pracovných asistentov pre šesťnásť občanov so ZP vo výške do 32 641,56 Eur na obdobie najviac dvanásť mesiacov. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 22 912,88 Eur.

Príspevok podľa dohody č. 11/§59/2013/ŠR mal byť poskytnutý pre štyroch pracovných asistentov pre šesťnásť občanov so ZP vo výške do 22 963,32 Eur na obdobie najviac dvanásť mesiacov. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 18 037,79 Eur.

Zamestnávateľ podľa dohôd vytvoril štyri pracovné miesta pre pracovných asistentov. Kontrolná skupina zistila, že vytvorené štyri pracovné miesta boli po celú dobu poskytovania finančného príspevku obsadené.

Čerpanie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z. z.

V súlade s § 60 zákona č. 5/2004 Z. z. predkladal zamestnávateľ v kontrolovanom období úradu štvrtročne žiadosti o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo chráneného pracoviska. Za prevádzkové náklady CHD alebo chráneného pracoviska, na ktorých úhradu sa zamestnávateľovi poskytol príspevok sa považovali aj náklady na úhradu mzdy a preddavku na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občanmi so ZP.

Úrad v šesťnástich oznámeniach podľa § 60 poskytol príspevok na celkový počet osemnásť zamestnancov CHD, občanov so ZP podľa § 9 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. Zamestnávateľovi bol poskytnutý príspevok v celkovej sume 89 418,76 Eur vyplácaný štvrtročne ako refundácia skutočne vynaložených oprávnených nákladov.

Výška čerpania príspevku závisela od počtu dní návštevy u lekára, čerpania dovolenky, práceneschopnosti, ukončením pracovného pomeru, preobsadenia miesta zamestnanca po ukončení pracovného pomeru a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách.

Oznámenia o prijatí pomoci DE MINIMIS v zmysle § 22 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 231/1999“) boli v troch prípadoch zaslané na Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) s oneskorením: za IV. štvrťrok 2013 bolo oznámenie zaslané 17.03.2015, za II. štvrťrok 2014 bolo oznámenie zaslané 19.03.2015 a za I. štvrťrok 2014 bolo oznámenie zaslané 18.03.2015,

čím si zamestnávateľ nesplnil povinnosť oznamovať MF SR prijatie pomoci DE MINIMIS do 30 dní po uplynutí štvrtého roku.

Zároveň zamestnávateľ porušil § 22 ods. 2 zákona č. 231/1999 Z. z., podľa ktorého príjemca minimálnej pomoci je povinný štvrťročne oznamovať MF SR prijatie minimálnej pomoci do 30 dní po uplynutí kalendárneho štvrtého roku, v ktorom minimálnu pomoc prijal.

Kontrolou čerpania finančných príspevkov neboli zistené nedostatky pri ich používaní, zamestnávateľ zachovával hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V priebehu realizácie projektu bola zo strany úradu vykonávaná administratívna kontrola kontrolovaného subjektu, pričom úradom neboli zistené nedostatky.

4. Merateľné ukazovatele projektu

V rámci kontroly bolo preverené aj stanovenie merateľných ukazovateľov zamestnávateľom, ich skutočný stav a plnenie z plánovanej hodnoty. Zamestnávateľ nemal stanovené merateľné ukazovatele a nemal povinnosť si ich stanoviť. V rámci kontroly zamestnávateľ predložil prehľad o vytvorených a obsadených pracovných miestach.

Zamestnávateľ sa v zmysle uzatvorených dohôd podľa § 56a zákona č. 5/2004 Z. z. zaviazal udržať občanov so ZP v zamestnaní po dobu najviac dvanásť mesiacov. Pracovné miesta vytvorené v súvislosti s dohodami boli udržané po celú dohodnutú dobu.

Zamestnávateľ chce naďalej udržať pracovné miesta pre občanov so ZP a naďalej počíta s existenciou pracovných miest, nakoľko CHD bude pokračovať v oblasti zamestnávania mladých ľudí s mentálnym a kombinovaným postihnutím aj v nasledujúcom období. Samotná skutočnosť, že od roku 2007 sú klienti s postihnutím priebežne prijímaní do trvalého pracovného pomeru svedčí o tom, že trvalá udržateľnosť je hlavným a dlhodobým cieľom zamestnávateľa.

V dohodách podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. sa zamestnávateľ zaviazal dodržiavať uvedenú štruktúru pracovnej asistencie a prideľovať pracovným asistentom prácu podľa pracovných zmlúv a pracovnej náplne asistenta a platiť im dohodnutú mzdu za poskytnutú pomoc zamestnancom, ktorí sú občanmi so ZP.

Zamestnávateľ dodržiaval štruktúru pracovnej asistencie a prideľoval pracovným asistentom prácu podľa pracovných zmlúv a pracovnej náplne asistenta a platil im dohodnutú mzdu za poskytnutú pomoc zamestnancom, ktorí sú občanmi so ZP.

V prípade čerpania príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z. z. možno konštatovať, že zamestnanecké miesta boli udržané kontinuálne od priznania postavenia CHD až do súčasnosti a pokračujú aj v roku 2015. Počas výkonu kontroly boli tieto pracovné miesta obsadené a pracovný pomer trvá na dobu neurčitú.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Zamestnávateľ uvažuje o udržateľnosti pracovných miest aj v ďalších rokoch.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 29.06.2015

Ing. Ľubomír Kušnír
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Kamila Husková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa 13.07.2015

PhDr. Štefánia Nováková
riaditeľka
Dom Svitaní, n. o.